

Havarikommisjonen
for vejtrafikulykker

Varebilsulykker

v. Rikke Rysgaard

Baggrund og formål

Baggrund

- Tunge varebiler → alvorligere ulykker
- Knap 100 (dræbte+alv tilskade) per år
- Stigning i varebilskørsel (e-handel)

Formål

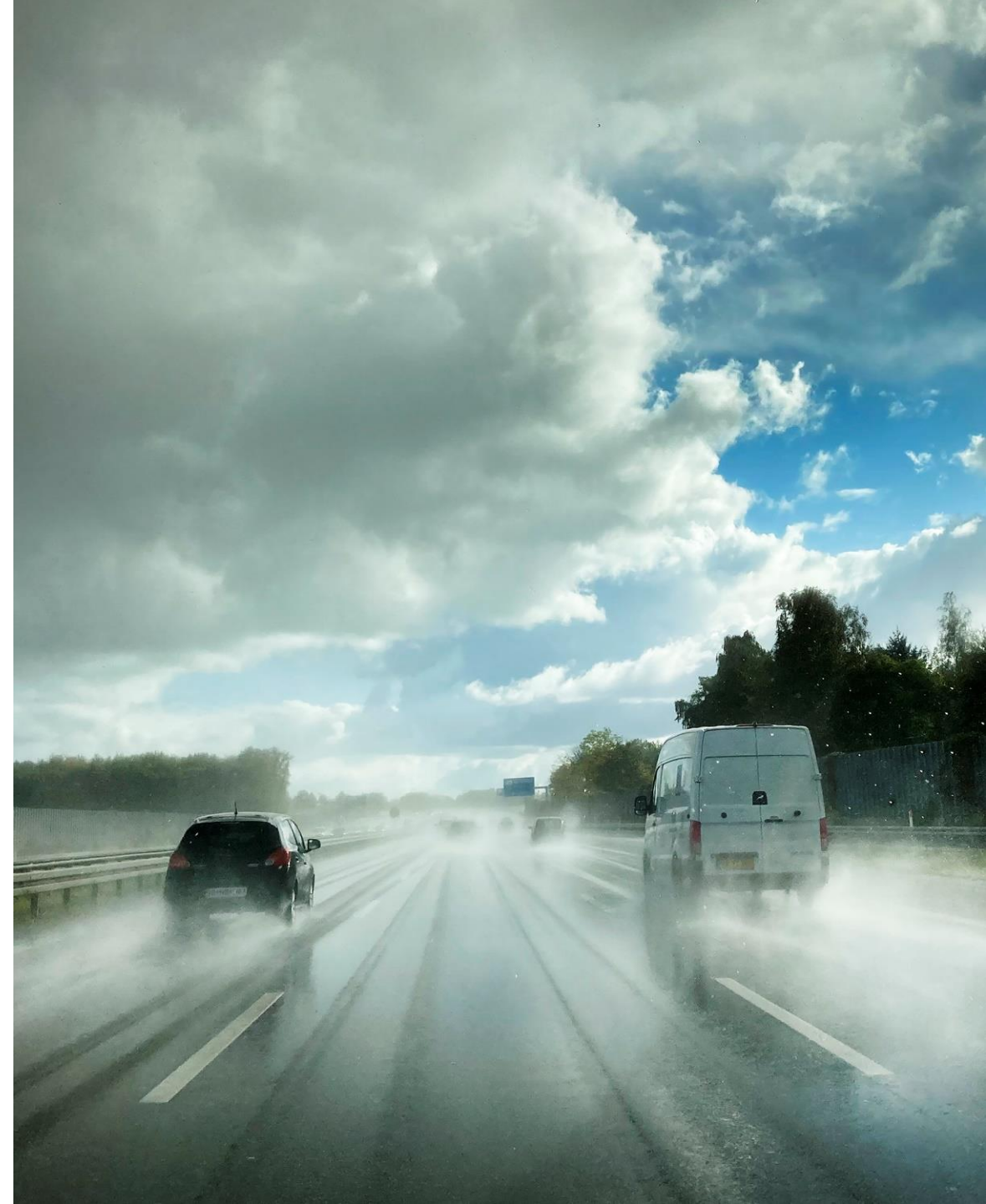
Dybdegående viden

Afgrænsning

Arbejdsrelateret kørsel

Varebiler > 2.000 kg

Alvorlig tilskadekomst (varebil eller modpart)

Repræsentativitet

Som i statistikken

- Primært modparter i personbiler kom til skade
- Alle varebilsførere var mænd
- Få påvirkede varebilsførere
- Sammenfald i forhold til ugedag, tidspunkt og lysforhold

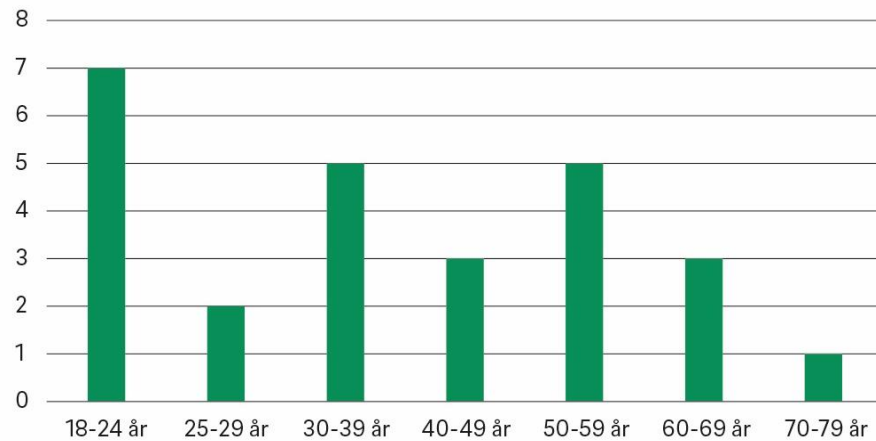
Ikke repræsentativ

- Over dobbelt så mange dræbte i undersøgelsen
- Flere lastbiler i undersøgelsen - færre fodgængere, cyklister, knallerter
- Flere ulykker på motorveje i undersøgelsen – færre i byer

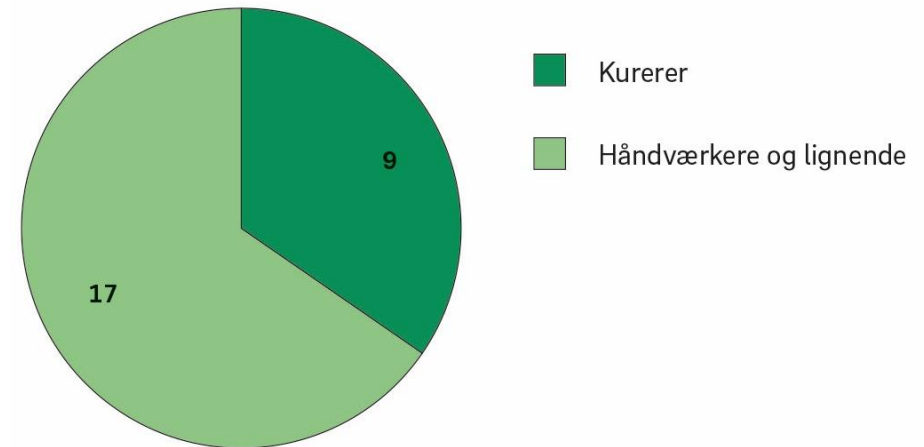

23 ulykker, 26 varebilsførere

Alder varebilsførere (alle mænd)

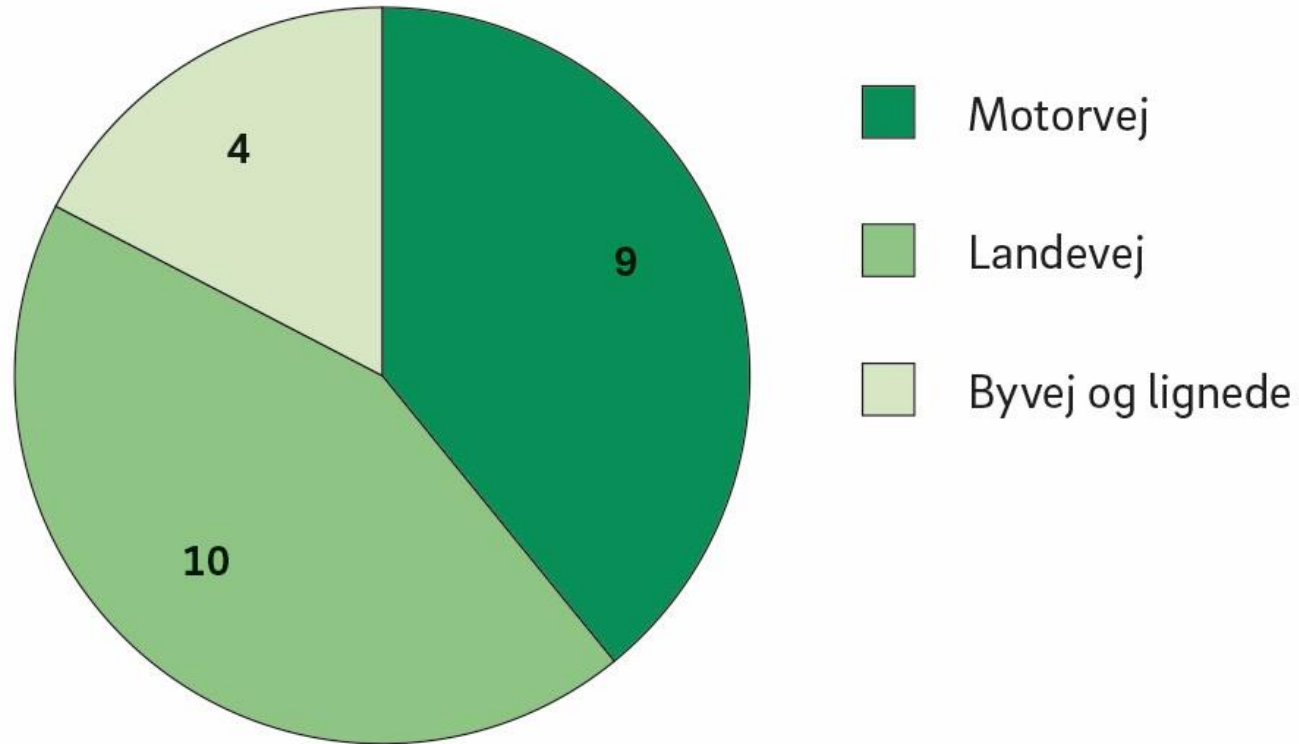
Erhverv, kurerer hhv håndværkere

Lidt flere ulykker på motorvej og med lastbiler som modpart, end i statistikken

Hvor skete ulykkerne?

Havarikommisjonen
for vejtrafikulykker

Typiske ulykker

Bagendekollision – 12 ulykker

Frontalkollision – 5 ulykker

Krydsulykke – 3 ulykker

Andre ulykker – 3 ulykker

Transportministeriet

Havarikommisjonen
for vejtrafikulykker

Hvorfor skete ulykkerne?

Transportministeriet

Uopmærksomhed hos 13 varebilsførere

- Kørte på lange, lige strækninger
- Overså tydelige tegn forude – oftest i 10-20 sek.(f.eks. bremselys, havariblink)
- Typisk bagendekollision (10 ulykker)

Hvorfor:

- Enkel, forudsigelig trafiksituation
- Nogen var optaget af mobiltelefon
- Andre distraheret af andet

Trætte varebilsførere - 8 ulykker

Træthed skyldtes:

- Lange arbejdsdage (10-12 timer)
- Ingen pauser
- For lidt søvn
- Skete om natten eller meget tidligt
- Monotoni/mørke

Flere kan have været trætte

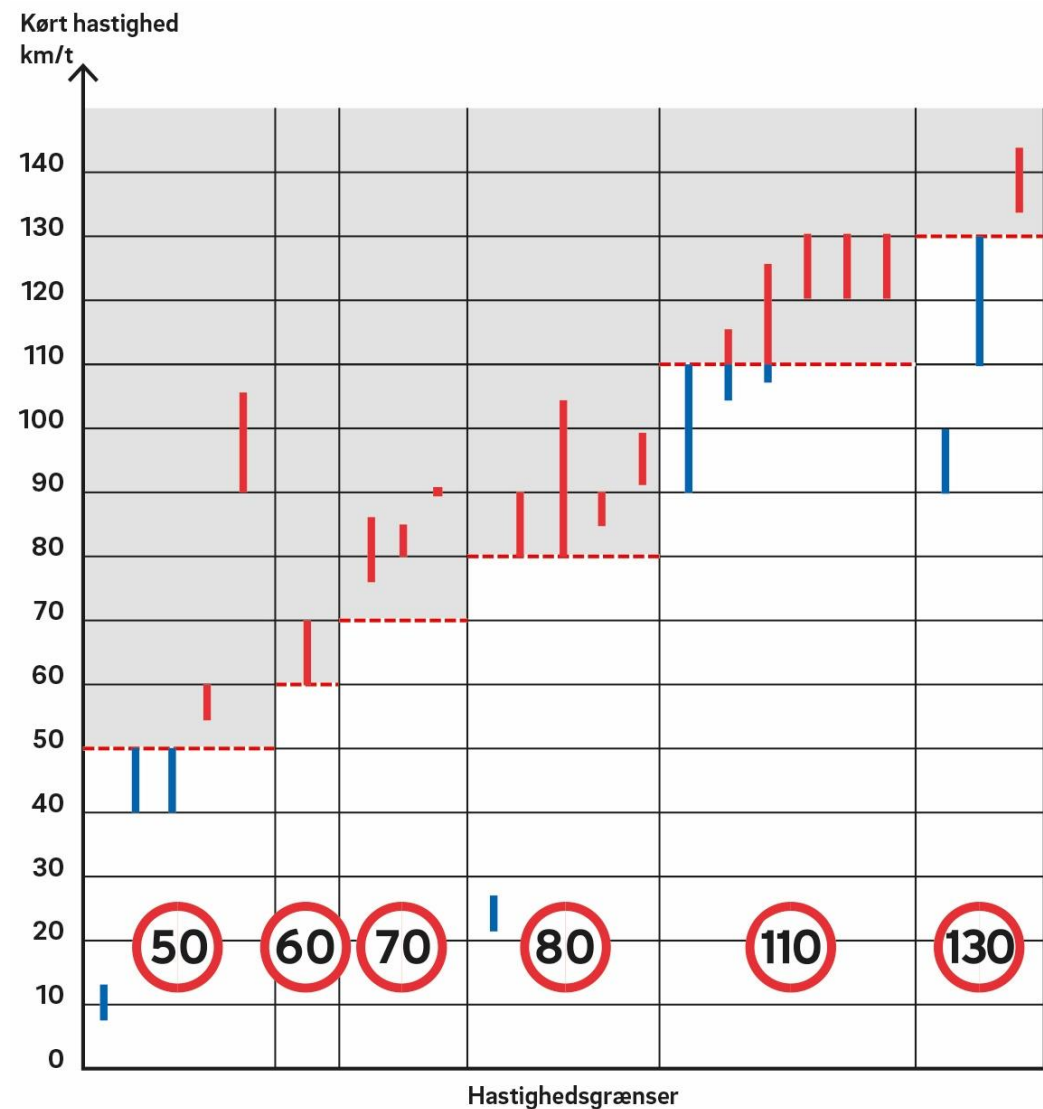
Mange havde for høj hastighed

15 varebilsførere over hastighedsgrænsen:

- Afgørende i 1 ulykke (100% overskridelse)
- Alvorligere skader i 5 ulykker (14-26% over)

Hvorfor for høj hastighed - eksempler:

- 3 kørte risikovilligt/aggressivt
- 2 havde travlt
- 6 var unge/uerfarne - risikoaspekt
- 9 var erfarne – rutineaspekt

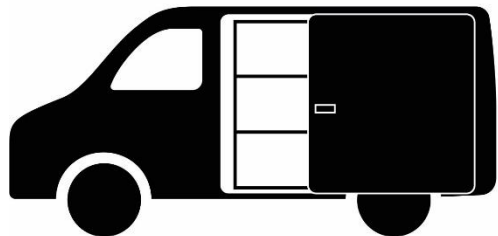

Om varebilerne i undersøgelsen

3 ladbiler

13 varebiler opbygget med reoler

10 varebiler uden reoler

Ingen køretøjsfejl førte til ulykker

- Ét tilfælde: Manglende lastsikring gav alvorligere personskader.

De fleste nyere og i god stand

- Kun i ét tilfælde konstateret overlæs
- Alle bremses vurderet ok.
- 8 af 13 reolbiler var ikke synet efter opbygning af reolsystemer

Begrænset sikkerhedsudstyr i varebilerne

Begrænset sikkerhedsudstyr i forhold til personbiler:

ABS	ESC	Fører- airbag	Side- airbag	Gardin- airbag	Linje- vogter	Adaptiv fartpilot	Auto- matisk nød- bremse	Bak- kamera
26	20	25	1	0	1	1	2	4

Potentiale i sikkerhedsudstyr i varebiler

Vurdering:

Knap halvdelen af ulykkerne kunne have været undgået/personskaderne afbødet, hvis sikkerhedsudstyr svarende til en veludstyret, moderne personbil.

FORUDSAT AT:

- Systemerne virker efter hensigten
- Systemerne er tilstrækkeligt avancerede
- Intet sætter dem ud af funktion (f.eks. ingen tilsmudsning af sensorer, ingen ratdrejning)

Sikkerhedsudstyr	Antal ulykker/skader forhindret/afbødet
Bakkamera	1
Linjevogter	2
Adaptiv fartpilot/avanceret nødbremse	7
Uopmærksomhedsdetektion	9 (heraf ville flere være undgået med ovenstående system)

Personskader

Køretøjsvægt havde betydning:

Modpart lastbil: Varebilsførere til skade

Modpart personbil: Personbilsførere til skade

Manglende selebrug både i varebiler og personbiler

Så hos i alt 12 førere og passagerer. I 4 tilfælde betød det større personskade

Vejenes betydning

2 ulykker: Vejudformning afgørende

- Manglede afmærkning af akut vejarbejde
- Vejtræ

I yderligere 1/3 af ulykkerne: Vejforhold med en vis betydning.

- Oftest begrænset oversigt i kryds

Havarikommisjonen
for vejtrafikulykker

Anbefalinger

Transportministeriet

Rettet mod kurerer og håndværkere

Kommunikationsindsatser om

- fokus på kørslen, undgå distraktion, også når trafiksituationen virker forudsigelig.
- at være udhvilet, holde pauser, og reagere på træthed.
- at overholde hastighedsgrænserne.
- selebrug

Øget politikontrol af varebilskørsel med fokus på uopmærksomhed, for høj hastighed og manglende selebrug.

Brug af og videreudvikling af teknologi, f.eks. apps og udstyr, som forebygger uopmærksomhed (f.eks. forhindre beskeder og brug af infotainment. Som minimum håndfri betjening).

Rettet mod kurer- og håndværkerfirmaer

Sæt fokus gennem en aktiv trafiksikkerhedspolitik
Særligt fokus på uopmærksomhed, træthed, hastighedsoverskridelser og selebrug.

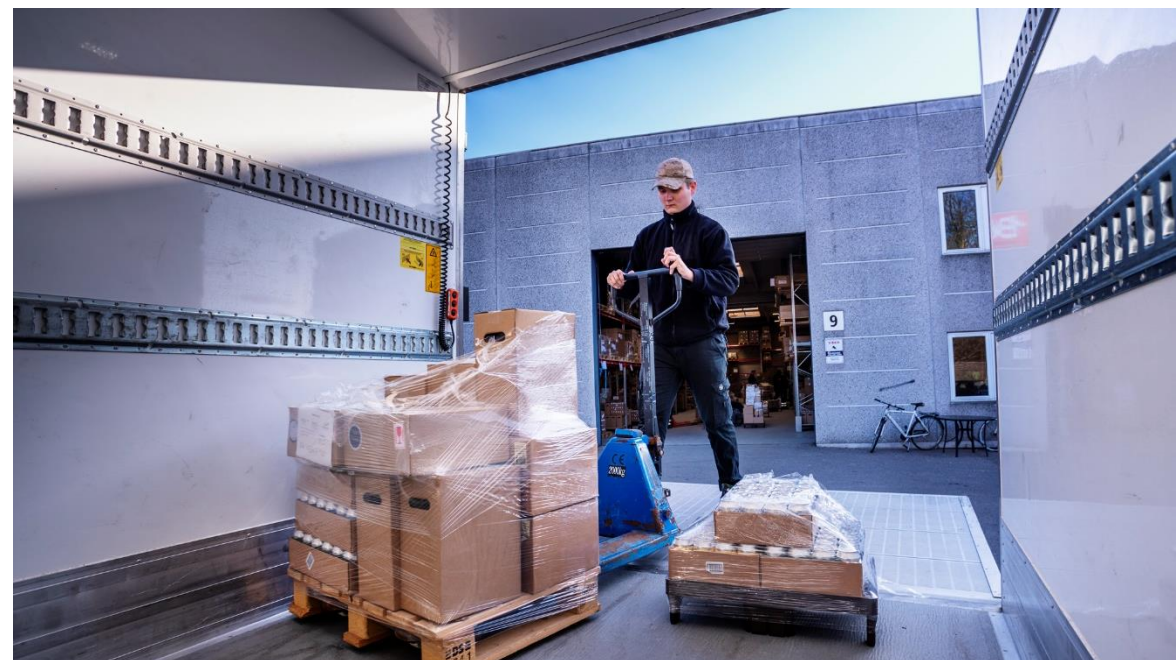
- Kultur/løbende dialog med varebilsførere
- Belønning og konsekvens af deres kørsel
- God arbejdsplanlægning (f.eks. pauser, minus pres, undgå besked under kørslen)

Prioriter sikkerhedsudstyr i varebilerne.

Firmaerne kan tilskyndes til dette ved at

- **deres organisationer** eller andre aktører informerer om gevinster
- **købere af transportopgaver eller håndværkerydelser** stiller krav (f.eks. i udbudsmateriale) om trafiksikkerhed. Evt. certificeringsordning.
- **varebilsimportørerne** sammensætter attraktive "pakker" med sikkerhedsudstyr
- **forsikringsselskaber** om muligt tilbyder lavere præmie til firmaer med aktiv trafiksikkerhedspolitik/ekstra sikkerhedsudstyr i varebilerne.

Hovedresultater

- **Uopmærksomhed årsag til over halvdelen af ulykkerne**
- **Træthed spiller ind**
- **Mange hastighedsoverskridelser. Alvorlig konsekvens i 6 ulykker**
- **Moderne sikkerhedsudstyr ville have hjulpet i knap halvdelen af ulykkerne**
- **Manglende selebrug sås i en del tilfælde både i varebiler og personbiler**

Hovedanbefalinger

Gode råd til chauffører

- Opmærksomhed på kørslen
- Sørg for at være udhvilet og holde pauser.
- Overhold hastighedsgrænserne.
- Brug sikkerhedssele.

Anbefalinger til firmaer

- Aktiv trafiksikkerhedspolitik
- Prioriter moderne sikkerhedsudstyr

Udpluk af øvrige anbefalinger

- Attraktive ”pakker” med sikkerhedsudstyr
- Lavere forsikringspræmie hvis aktiv trafiksikkerhedspolitik/ekstra sikkerhedsudstyr
- Fremme selebrug generelt

Havarikommisjonen
for vejtrafikulykker

Tak

Transportministeriet